

Jagtlust, Schoonoord & Hilverbeek

De Buitenplaatsen van Six langs de Leeuwenlaan

Deze wandeling gaat langs een aantal buitenplaatsen gelegen aan de Leeuwenlaan. De buitenplaatsen, landgoederen en boerderij die u passeert zijn Jagtlust, Schoonoord, Spiegelrust, Hilverbeek en Stofbergen.

Startpunt wandeling: hoek Leeuwenlaan / Corverslaan, 's-Graveland.

Bereikbaarheid:

Het startpunt is makkelijk te bereiken met de bus, fiets of auto.

- **Bus:** Neem bij station Hilversum bus 105 of 106 richting station Weesp, uitstappen bij halte Corverslaan, oversteken en nog ongeveer 300 meter langs de 's-Gravelandseweg doorlopen tot de ingang van de Corverslaan aan uw linkerhand.
U ziet hier vier woningen onder één dak. Gebouwd op het voormalige Jagtlustterrein ten behoeve van personeel van dit buiten. Gebouwd in opdracht van jonkheer Six in 1856.
- **Auto:** U kunt de auto parkeren aan de overkant van de 's-Gravelandseweg, hoek Oude Meentweg/Boslaan. De parkeer ruimte is beperkt. Probeer zoveel mogelijk met de fiets te komen.

Afstand en toegankelijkheid: de wandeling beslaat 4 kilometer. Uiteraard kunt u deze naar eigen inzicht uitbreiden. De paden zijn goed begaanbaar, echter niet voor wandelwagens en rolstoelen. Let op de boomwortels.
Controleer uzelf op teken na een bezoek in de natuur.

Wandeling

U staat nu bij de kruising Leeuwenlaan / Corverslaan. Wandelend over de Corverslaan komt u na 300 m aan uw linkerkant een woonboerderij (nr 20) tegen, sla hier rechtsaf het pad in naar beneden.

U ziet dat het weidegebied enkele meters lager ligt. Het gebied waar u in loopt heet Trompenveld genoemd naar de zeevaarder Cornelis Tromp en is in de 19e eeuw afgegraven. Het deel van het gebied aan de kant van 's-Graveland (voorbij de tweede sloot) heet de 's-Gravelandse polder en is reeds eerder afgegraven (vanaf 1668).

Diverse grondeigenaren hebben in de loop van de tijd het gebied afgegraven, waarna het zand per trekschuit werd vervoerd naar Amsterdam. De grachtengordels in het centrum van Amsterdam zijn gebouwd op het zand uit 's-Graveland. De trekschuiten namen het afval van de stad Amsterdam mee terug naar 's-Graveland. Dit (toen nog schone) afval werd op de akkers gecomposteerd en vormde een vruchtbare bovenlaag. Ook nu kan men nog oude potscherven uit de 17e eeuw vinden op de akkers van 's-Graveland.

Loop door tot u na ongeveer 70 meter aan uw rechterzijde bij het toegangshek van Jagtlust komt. Ga door het hek en de scheiwal op.

Deze scheiwal is een restant van de oostelijke af-scheiding van het Trompenveld en dateert van 1731, de scheiwal liep oorspronkelijk door het weiland naar het bos van Gooilust, en is tijdens het afzanden van het gebied gedeeltelijk afgegraven.

Buitenplaats Jagtlust is een van de kleinere landgoederen die samen de 's-Gravelandse Buitenplaatsen vormen. Jagtlust is in november 2006 aangekocht door Natuurmonumenten.

U loopt nu het pad in over deze scheiwal en bevindt zich op terrein van de buitenplaats Jagtlust.

In 2008 is het pad omgedoopt tot "Het rondje van Six", naar de vroegere bewoner van Jagtlust. De scheiwal is over de gehele lengte begroeid met oude bomen en struiken.

Loop ongeveer 70 meter door tot u beneden bij het water staat.

U heeft vanaf deze plek aan het water een mooi uitzicht over de weide waar veelal koeien of paarden staan.

Jagtlust maakt deel uit van de zogenaamde ecologische zone. Vereniging Natuurmonumenten probeert met haar aankopen een lange slinger van aan elkaar gelegen natuurgebieden te creëren opdat dit ten goede komt aan de verschijning en verspreiding van de flora en fauna in het gebied. Met haar overhangende bomen en het visrijke water is Jagtlust een goede plek voor de ijsvogel.

Het ijsvogeltje heeft, anders dan zijn naam doet vermoeden, een hekel aan ijs. Als de sloten bevroren zijn

betekent dat voor het visetende ijsvogeltje:

geen voedsel. Een wak in het ijs is voor deze blauwe snelheidsduivel van levensbelang.

De oude bomen bieden een perfecte plek voor de groene en bonte specht.

De rode Amerikaanse rivierkreeft is volop aanwezig in het heldere water. Kijkt u maar eens goed tijdens de wandeling. Ongetwijfeld treft u restanten aan van deze exoot die oorspronkelijk uit Amerika komt, een lekkernij voor de reigers (en mensen!).

Vervolg de wandeling over de scheiwal.

Onderweg komt u aan uw rechterzijde langs een grote 12-stammige tamme kastanje (*Castanea sativa*), de 'Twaalf Apostelen' en na een kleine 100 meter na het bruggetje rechts langs een viertal oude beuken die onderdak bieden aan de groene specht. Loop over het bruggetje (zo kunnen de koeien bij het water om te drinken) tot u bij een grote groep zwerfkeien komt. De stapel wordt het "Hunebed" genoemd. Het zijn zwerfkeien die bij het afzanden van het gebied zijn gevonden. Jhr. Willem Six heeft de stenen tussen 1900 en 1919 op de scheiwal geplaatst.

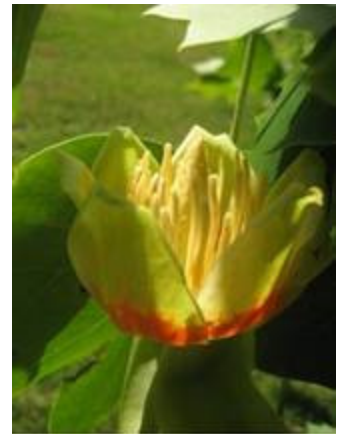
Ze hebben dus niets van doen met een graf zoals het hunebed in Drenthe. Mogelijk zijn dit de stenen die voorheen ook de scheiwal afbakenden, zoals in een akte uit 1794 werd vermeld "met diversche grooten steenen is afgebakend de breedte van dezelve scheywal wederzijds bepalende".

U loopt nu links de bocht door en komt na ruim 100 meter terecht

bij een grot die met kiezelstenen is ingelegd en gebouwd is door Jhr. Jan Pieter Six voor zijn dochter Hester Sophia Six. Deze grot is gebouwd in 1875. Vanuit de grot heeft men een prachtig uitzicht over het weiland met de lindenboom (*Tilia europaea*).

Nadat u even heerlijk van het uitzicht heeft kunnen genieten, vervolgt u de wandeling langs het buitenverblijf Jagtlust.

De imposante boom aan uw linkerhand is de Amerikaanse tulpenboom (*Liriodendron tulipifera*) die rond 1845 is geplant. De boom kan tot 55 meter hoog worden, (groeit tot 2 meter per jaar) en heeft een zeer kenmerkend blad en goudgele bloemen lijkend op tulpen. Later tijdens deze wandeling zult u er nog een paar ontdekken. Deze boom heeft duidelijk z'n beste tijd gehad. Als u de tulpenboom voorbij bent en zich omdraait heeft u goed zicht op het woonhuis Jagtlust.

Het huidige woonhuis met oranjerie dateert uit het jaar 1900. Omstreeks 1725 was op deze plaats Hofstede Groot-Jan van Jan Gerrits Groot, wat later werd omgedoopt tot "Herberg De laatste Stuiver".

3. Het oude huis Jagtlust, foto ca. 1895 (Coll. Six, Amsterdam).

Rond 1795 werd een nieuwe hofstede gebouwd met de naam Jagtlust, dit was een herenhuys met tuinhuis en koetshuis (zie foto uit ca. 1895 hiernaast).

In het jaar 1900 werd op de fundamenten van het oude Jagtlust het huidige Jagtlust gebouwd. Aan de linkerzijde ziet u een torentje met kantelen, dit is een duiventoren en het werd al in 1862 gebouwd bij het oude Jagtlust.

Het landgoed is 9,5 ha groot en omvat een hoofdhuis, koetshuis, een park met theekoe-

pel en kinderspeelhuis, duiventoren, omheinde moestuin, schuur, weiland, houtwallen, lanen, bos, waterpartijen, boothuisje en een natuurstenen grot.

Aan de westzijde ligt de oude buitenplaats “Heilust” welke in 1820 is toegevoegd aan het landgoed Jagtlust. Tot 1992 bleef Jagtlust eigendom van de beroemde Amsterdamse koopmansfamilie Six, waarvan 3 nazaten het pand gezamenlijk bewoonden.

Hierna werd het landgoed verkocht aan een particulier.

In 2006 werd het landgoed overgedragen aan de Vereniging Natuurmonumenten, die het gebied cultuurhistorisch in stand houdt.

Het pand zelf wordt verhuurd aan derden.

Vervolg het pad.

De eerstvolgende interessante aanplant die u tegenkomt uit dezelfde tijd als de Amerikaanse tulpenboom is de moerascipres. (Taxodium distichum). Let u vooral op de houten stompen die boven het gras uitsteken. Deze holle stompen welke tot 1,5 meter hoog kunnen worden zijn de

luchtwortels waardoor de boom ook als hij met zijn wortels in het water staat kan blijven ademen. De moerascipres kan tot 45 meter hoog worden en is met twee meter groei per jaar een snelle groeier. In de herfst kleurt hij bruin en verliest vervolgens in de winter zijn blad (kortloten met naalden).

Vervolg het pad richting de twee bankjes.

In de zomer kunt u zittend op één van de bankjes onder de vleugelnootboom

(Pterocarya fraxinifolia) genieten van al het groen om u heen. Vleugelnooten zijn behoorlijk snelle groeiers maar worden meestal niet hoger dan 20 meter.

U vervolgt het pad, links aanhoudend, langs de boomgaard (appels, peren en kersen).

Pad vervolgen richting de uitgang van Jagtlust. Sla vóór de uitgang scherp rechtsaf, paaltje met gele pijl volgen. U gaat een bruggetje over.

Vanaf het bruggetje ziet u een prachtige waterpartij. Dit is de achterzijde van het oorspronkelijke landgoed Heilust dat in 1820 toegevoegd is aan Jagtlust.

U loopt over een pad tussen de rododendrons. Na twee bruggetjes slaat u rechtsaf. U loopt nu over de prachtige beukenlaan van het landgoed Schoonoord.

Dit gebied bestaat uit ca. 7 ha. gevarieerd bos, met veel eiken, beuken en douglassparren. U ziet zeer oude bomen maar ook veel jong bos, waardoor het gebied zeer in trek is bij zangvogeltjes. Het bos is een stiltegebied voor dieren. Het is niet toegestaan buiten de paden te wandelen. Het landhuis ligt aan de voorzijde en is tussen 1755 en 1759 gebouwd. Het is gelegen aan het Zuidereinde in 's-Graveland.

Aan uw rechterhand ziet u de landbouwgrond van biologische tuinderij Land en Boschzigt.

U vervolgt de beukenlaan. Vóór het open veld gaat u rechtsaf.

Als u hier nog even rechtdoor kijkt kunt u zich voorstellen hoe het pad vroeger doorliep naar het landhuis. Op het open veld dat u ziet liggen lag Spiegelrust. Het oorspronkelijke landgoed Spiegelrust (vernoemd naar mevrouw Anna Spiegel, echtgenote van de stichter) had een landhuis uit ca 1640, maar dit is in 1808 afgebroken. Sinds 1761 behoort Spiegelrust bij het landgoed Hilverbeek.

Loop door tot u bij de Leeuwenlaan uitkomt.

Mocht u zin hebben in een kopje koffie ga dan naar tuinderij Land en Boschzigt 30 meter verderop aan uw rechterhand. Je kunt er van maart tot kerst, van woensdag t/m zaterdag koffie drinken en lunchen van 9:00-18:00 uur (zie landenboschzigt.nl/restaurant/).

Steek de Leeuwenlaan over en betreed de volgende buitenplaats Hilverbeek.

Direct links van u passeert u het koetshuis. Verder naar links staat het landhuis (1725) dat op privéterrein ligt. Deze 17e eeuwse buitenplaats is 55 ha groot. In 1780 werd het landgoed gekocht door Coenraad Jacobus de Leeuw en de weg die u net overstak werd naar hem vernoemd. In de 2e helft van de 18e eeuw werd het Franse parkbos omgevormd naar de Engelse landschapsstijl. De geometrische Franse aanleg moest wijken voor bochtige paden, slingerende waterpartijen en glooiende weiden met verspreide groepjes bomen.

De laan naar de buitenplaats toe is ingeplant met tulpenbomen.

Jhr. Hendrik Six kocht het landgoed in 1826. Jan Willem Six (jongste broer van Louise Six) verkocht in 1933 Hilverbeek aan Natuurmonumenten voor het bedrag van f 150.000.

Loop rechtdoor, het parkeerveld direct aan uw rechterhand houdend, het brede pad op. Na ongeveer 200 meter wandelt u over de witte brug en slaat u rechtsaf.

U loopt nu over een lang breed pad dat uiteindelijk loopt naar de boerderij Stofbergen. Even voor het witte hek langs het weiland staat een oude beuk met grote bulten op de stam: maserknollen. Dit zijn woekeringen ontstaan door een infectie met de bacterie *Agrobacterium tumefaciens*.

Loop langs het witte hek naar de voorzijde van de boerderij.

Langs het witte hek staan enkele prachtige robinia's.

Bij Hilverbeek hoorde van het begin af aan de nu nog bestaande boerderij Stop- of Stofbergen, waarvan de eerste naam duidt op het einde van de afgezande "bergen". Gedurende ruim 100 jaar (tot omstreeks 1925) toen drie generaties Six er woonden, werd het zand afgevoerd om te dienen voor bouwwerkzaamheden in de omgeving. Hierdoor zijn de enorme waterpartijen ontstaan.

Voor de boerderij Stofbergen (huidige naam) staat de “Seven Provinciënboom”. Deze boom bestaat uit 7 stammen en is zo gegroeid uit een daar omgewaaide, oude linde. De boom werd al in 1783 beschreven.

De prachtige oude boerderij die veelal als filmset wordt gebruikt dateert van 1636 en hoort sinds eind 17e eeuw bij Hilverbeek.

Rechts van u, midden in het weiland, staat een monumentale eik van circa 350 jaar oud. Aan de overkant van het weiland ziet u Jagtlust.

U vervolgt het pad en gaat met de bocht mee naar rechts. Vóór de bocht naar links gaat u rechts een smal zandpad in met rechts water en links weiland. U volgt dit pad tot u uitkomt op de verharde weg, de Oude Meentweg. Hier slaat u rechtsaf.

Deze weg vormt een barrière voor allerlei dieren. Padden bijvoorbeeld, trekken van maart tot en met mei van de hoger gelegen bossen naar de lager gelegen sloten van de buitenplaatsen om daar eieren af te zetten. Ze zullen daarom altijd de Oude Meentweg willen oversteken. Jarenlang zijn de padden geholpen met oversteken door bewoners van de Oude Meentweg, medewerkers van het Goois Natuurreservaat en de Vereniging Natuurmonumenten.

Nu zijn er door het Goois Natuurreservaat en in goede samenwerking met de bewoners en Natuurmonumenten, vier paddentunnels en twee faunagoten inclusief geleidingsschermen aangelegd. De schermen dwingen de padden en andere kleine dieren van de tunnels en goten gebruik te maken.

Loop de Oude Meentweg helemaal uit tot u weer op de kruising met de Leeuwenlaan en de Corverslaan uitkomt; het startpunt van deze wandeling.

Deze wandeling werd samengesteld door gidsen van IVN-afdeling Gooi en omstreken.

Wat is het IVN?

Het IVN Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid is een landelijke organisatie van beroepskrachten en talrijke vrijwilligers.

Zij brengt mensen op vele manieren met de natuur en het milieu in contact. Zij wil daarbij de noodzaak van natuur- en milieubehoud onder de aandacht brengen.

Het IVN telt landelijk ongeveer 23.000 leden, over ongeveer 170 afdelingen verdeeld. Een van die afdelingen is de afdeling Gooi en omstreken met ongeveer 200 leden en donateurs.

Wat doet het IVN?

Het IVN afdeling Gooi en omstreken

- Organiseert regelmatig wandelingen in natuurgebieden, maar ook op andere plaatsen in de regio waar natuur te vinden is.
- Maakt beschreven wandelingen om er zelf op uit te trekken.
- Geeft korte natuurs cursussen.
- Leidt op verzoek groepen, schoolklassen en verenigingen rond.
- Verzorgt educatieve programma's voor scholen.
- Houdt op verzoek lezingen over natuurgebieden in de regio en over natuur- en milieu-onderwerpen.

Het IVN leidt haar eigen gidsen op en organiseert bovendien diverse activiteiten voor leden en donateurs.

Meer informatie

De wandelingen worden regelmatig gecontroleerd, maar heeft u op- of aanmerkingen, dan graag contact opnemen met:

secretariaat IVN Gooi e.o.
e-mail secre.ivngooi@gmail.com

Donateur worden van het IVN?

mail [secre. ivngooi@gmail.com](mailto:secre.ivngooi@gmail.com)

juli 2018